

GREV HAKKINI BİR TÜRLÜ ÖĞRENEMEDİLER

Aydınlık Gazetesi, 14 Haziran 2016

Yıldırım Koç

Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay 2 Haziran 2016 günü Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Cenevre'deki Uluslararası Çalışma Konferansı genel kurulunda yaptığı beş dakikalık konuşmada şöyle dedi: "Kamu görevlilerinin grev hakkı olmadığından toplu görüşme müzakerelerinin etkisi sınırlı kalmaktadır."

Namazda gözü olmayanın ezanda kulağı olmamış.

GREV HAKKI ÇOK GENİŞ

Türk-İş, Türkiye'de tüm ücretli çalışanların (işçi, memur, sözleşmeli personel veya geçici personel) çok geniş bir grev hakkı bulunduğunu bir türlü öğrenemedi.

Bu konuda ILO'nun Türkiye'yi bağlayıcı birçok kararı vardır.

Canan Koç'un hazırladığı ve Demiryol-İş Sendikası tarafından 1990 yılında ILO'ya yapılan şikayet başvuruları sonrasında hazırlanan ILO raporunda bu geniş grev hakkı ele alınmıştı.

Demiryol-İş, 30 Ocak ve 28 Şubat 1990 tarihlerinde ILO'ya yaptığı bir şikayet başvurusuyla, yürürlükteki mevzuatta memurların ve sözleşmeli personelin sendikalaşma, toplu pazarlık ve grev haklarının bulunmadığını, işçilerin grev hakkı konusunda da önemli kısıtlama ve yasakların bulunduğunu belirtti. Bu başvuru sonucunda ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'nin hazırladığı ve ILO Yönetim Kurulu'nun onayladığı raporda, memurların ve sözleşmeli personelin örgütlenme, toplu pazarlık ve temel hizmetler dışındaki alanlarda tüm çalışanların (işçi, memur, sözleşmeli personel) grev hakkının tanınması istendi.

ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi, Türkiye aleyhinde yapılan bir şikayet başvurusu üzerine şu değerlendirmeyi yaptı:

"Komite, 25. maddede grevin niteliği ve amaçları konusunda konmuş olan kısıtlamaların (siyasi grevin, genel grevin ve dayanışma grevlerinin, iş yavaşlatmanın ve üretimi düşürmenin yasaklanması) çok fazla kapsamlı olduğu ve bu konularda Yasanın V. Bölümünde yer alan cezai yaptırımların da son derece ağır olduğu görüşündedir. Komite'nin olduğu kadar Uzmanlar Komitesi'nin de görüşüne göre, tümüyle siyasi nitelikteki grevler örgütlenme özgürlüğü ilkesinin kapsamı içine düşmemekle birlikte, sendikalar, özellikle bir hükümetin ekonomik ve toplumsal politikalarını eleştirmek amacıyla protesto grevlerine başvurabilmelidirler. Ayrıca, dayanışma grevlerinin genel olarak yasaklanması istismara yol açabilir ve grev hakkının kullanılmasına ilişkin yöntemler söz konusu olduğunda, kurallara tamı tamına uyarak işin yavaşlatılması, işyerlerinin işgal edilmesi ve işbaşında oturma grevleri yapılması konularında kısıtlama getirilmesi, ancak bu eylemlerin barışçıl olmaktan çıktığı durumlarda haklılık kazanır."

MEMURLARIN GREV HAKKI DA ÇOK GENİŞ

ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi de, devlet memurları kavramından yalnızca "kamu yetkilileri adına hareket eden kişiler"i anladığını ekleyerek, şunları söylemektedir: "Grev hakkı devlet memuriyetinde (devlet memurları, kamu yetkilileri adına hareket eden kişilerdir) ve kelimenin tam anlamıyla temel hizmetlerde, yani aksaması ile nüfusun tümünün veya bir bölümünü hayatını, kişisel güvenliğini veya sağlığını tehlikeye sokacak hizmetlerde kısıtlanabilir ve hatta yasaklanabilir."

ILO'da "işçi" dendiğinde tüm ücretliler anlaşılmaktadır:

"Komite'nin görüşüne göre, memur kavramının çok geniş bir biçimde tanımlanması, bu işçiler için grev hakkının çok geniş bir biçimde kısıtlanması veya hatta yasaklanması gibi bir sonuç doğurabilir... Komite, kamu hizmetlerinde grev hakkının yasaklanmasının yalnızca Devlet adına yetki kullanan memurlarla sınırlı tutulması gerektiği görüşündedir."

Namazda gözünüz olsun ki ezana kulak verin.